

Перелік питань з охорони праці, безпеки життєдіяльності за темами:

1. Законодавство України про працю.

1. Основні трудові права працівників.
2. З яких розділів складається Кодекс законів про працю України.
3. Які відносини регулюються Колективним договором?
4. Порядок проведення переговорів, розробки і укладання Колективного договору.
5. Розділ «Охорона праці» у колективному договорі.
6. За яких умов Колективний договір є недійсним?
7. Поняття «Трудовий договір», порядок його укладання з працівником.
8. Контракт як різновид трудового договору.
9. Порядок переведення працівника на іншу роботу.
10. Підстави припинення трудового договору з ініціативи працівника, власника.
11. Порядок розірвання трудового договору.
12. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Статути і положення про дисципліну.
13. Порядок застосування дисциплінарних стягнень.

2. Законодавство України про охорону праці

1. Основні принципи державної політики в галузі охорони праці.
2. Поняття «охорона праці» та основні заходи щодо забезпечення охорони праці.
3. Право громадян на охорону праці під час роботи при укладанні трудового договору.
4. Обов'язки роботодавця щодо створення умов праці відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці.
5. Права працівників на пільги та компенсації за важкі і шкідливі умови праці.
6. Основні завдання, права та обов'язки служби охорони праці.
7. Комісія з питань охорони праці підприємства: порядок створення, обов'язки та права комісії.
8. Уповноважені з питань охорони праці, їх права і соціальний захист.
9. Фінансування охорони праці роботодавцем.
10. Державне управління охороною праці. Органи державного управління та їх повноваження.
11. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці. Повноваження і права профспілок у цій сфері.
12. Штрафні санкції до юридичних та фізичних осіб за порушення вимог щодо охорони праці.
13. Дисциплінарна, адміністративна та матеріальна відповідальність за порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці.
14. Кримінальна відповідальність за порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці.
15. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Основні положення Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
16. Завдання страхування та сфера дії закону, основні принципи страхування, управління страхуванням.
17. Відшкодування шкоди, заподіяної застрахованому ушкодженням здоров'я.
18. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві, під час навчально-виховного процесу та нещасних випадків не виробничого характеру.

3. Нормативні та організаційні основи охорони праці

1. Документи, які належать до нормативно-правових актів з охорони праці, безпеки життєдіяльності (НПАОП, ДержСанПіН, ДБН, НАПБ, ГОСТи серії ССБП)
2. Позначення документів з охорони праці. Реєстр НПАОП.
3. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці.
4. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві.
5. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, що сталися з учасниками навчально-виховного процесу.

6. Порядок розслідування та обліку професійних захворювань.
7. Порядок розслідування та обліку аварій.
8. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків не виробничого характеру.
9. Порядок проведення навчання з охорони праці працівників при прийомі на роботу і в процесі трудової діяльності.
10. Порядок проведення навчання з безпеки життєдіяльності посадових осіб, спеціалістів.
11. Проведення інструктажів з питань охорони праці:
  - вступний інструктаж;
  - первинний інструктаж;
  - повторний інструктаж;
  - позаплановий інструктаж;
  - цільовий інструктаж.
12. Види інструкцій з охорони праці.
13. Вимоги до змісту і побудови інструкцій з охорони праці.
14. Охорона праці жінок.
15. Охорона праці неповнолітніх.
16. Охорона праці інвалідів.
17. Порядок проведення медичних оглядів працівників.
18. Колективні та індивідуальні засоби захисту.
19. Основні принципи і завдання страхування.
20. Розмір страхової виплати потерпілому від нещасного випадку на виробництві.
21. Розмір одноразової виплати потерпілому від нещасного випадку на виробництві.
22. Розмір страхових виплат в разі смерті потерпілого від нещасного випадку на виробництві.
23. Облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві.

Інформація та звітність про стан охорони праці.

4. Організація роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в навчальних закладах установах, підприємствах Міністерства освіти і науки України

1. Організація роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в Міністерстві освіти і науки України
2. Організація роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в Міністерстві освіти і науки Автономної Республіки Крим, департаментах (управліннях) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністраціях та районних (міських) управліннях освітою місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Відповідальність за організацію роботи з охорони праці.
3. Організація роботи з охорони праці в навчальних закладах та обов'язки посадових осіб.
4. Безпека проведення навчання і праці учасників навчально-виховного процесу.
5. Порядок проведення та реєстрації інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності в навчальних закладах.
6. Правила безпеки під час проведення занять в кабінетах інформатики, фізики, хімії, біології, навчально-виробничих майстернях.

5. Електробезпека

1. Основні причини електротравматизму та шляхи його зниження.
2. Небезпечні величини електроструму.
3. Чинники, які впливають на дію електроструму на людину.
4. Заземлення електроустановок, їх захисна дія.
5. Занулення електроустановок, їх захисна дія.
6. Допустимі величини опору заземлення, занулення та порядок їх перевірки.
7. Порядок виконання робіт в діючих електроустановках. Інструктаж, допуск до роботи.
8. Групи з електробезпеки. Вимоги до електротехнічного персоналу для присвоєння групи.
9. Оповідчення стану безпеки електроустановок.
10. Вимоги безпеки до виконання електрозварювальних робіт і електрозварювального обладнання.
11. Вимоги безпеки до електрифікованого інструмента та виконання робіт із застосуванням електрифікованого інструмента.
12. Класифікація електрозахисних засобів.
13. Вимоги до електрозахисних засобів. Порядок їх застосування та контроль за станом.

14. Порядок організації безпечної експлуатації і обслуговування електроустановок навчальних закладів, установ, підприємств, організацій Міністерства освіти і науки України.

6. Пожежна безпека

1. Категорії приміщень з вибухопожежної та пожежної небезпеки.
2. Класифікація будівель і споруд за ступенями вогнестійкості.
3. Основні і вторинні небезпечні фактори пожежі.
4. Пожежо- вибухонебезпека речовин і матеріалів.
5. Класифікація пожеж.
6. Протипожежне водопостачання. Вимоги до улаштування та розміщення внутрішніх пожежних кранів.
7. Первинні засоби пожежогасіння. Класифікація вогнегасників. Принципова побудова. Порядок їх застосування. Норми забезпеченості. Вимоги до їх утримання.
8. Протипожежні формування.
9. Документи, що складаються в навчальному закладі, установі, підприємстві для забезпечення пожежної безпеки.
10. Види шляхів евакуації людей з будівель і споруд. Евакуаційні виходи. Організація та порядок проведення навчання з евакуації людей.
11. Вимоги пожежної безпеки для приміщень різного призначення, що належать до системи освіти України.
12. Вимоги пожежної безпеки під час проведення вогневих, фарбувальних, будівельно-монтажних робіт.
13. Порядок дій у разі пожежі.
14. Вимоги до інструкцій з пожежної безпеки.
15. Навчання з питань пожежної безпеки в навчальних закладах, установах, підприємствах, організаціях системи освіти України.

7. Вибухонебезпека

1. Категорії будівель і приміщень за вибухопожежною небезпекою.
2. Класифікація вибухо- та пожежонебезпечних приміщень (зон).
3. Основні вражаючі фактори вибуху.
4. Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища.
5. Фактори, що характеризують небезпеку вибуху.
6. Порядок ідентифікації та обліку об'єктів підвищеної небезпеки.
7. Реєстрація, технічне опосвідчення і дозвіл на експлуатацію посудин, які працюють під тиском.
8. Реєстрація, технічне опосвідчення і дозвіл на експлуатацію парових котлів.
9. Вимоги до приміщень котелень.
10. Порядок навчання працівників, які обслуговують обладнання, що працює під тиском.

8. Радіаційна безпека

1. Основні принципи і шляхи забезпечення радіаційної безпеки.
2. Заходи, що забезпечують радіаційну безпеку робіт.
3. Санкції за порушення вимог норм і правил з радіаційної безпеки в Україні.
4. Чинні норми радіаційної безпеки України.
5. Радіаційно небезпечні об'єкти.
6. Види зон радіоактивного забруднення території.
7. Радіоактивні речовини та їх вплив на людину.
8. Поводження з радіоактивними відходами.
9. Поняття про дози опромінювання, рівні забруднення.
10. Побутові дозиметричні прилади та робота з ними.
11. Основні норми поведінки та дії населення при радіаційних аваріях і радіаційному забрудненні місцевості.
12. Засоби індивідуального захисту від радіоактивного опромінювання та їх застосування.
13. Природні джерела радіоактивного випромінювання.
14. Опромінення і його наслідки, гостра і хронічна променева хвороба.

9. Безпека дорожнього руху

1. Загальна структура і основні вимоги Правил дорожнього руху.
2. Обов'язки, права пішоходів і пасажирів.

3. Закон України «Про дорожній рух» про порядок вивчення Правил дорожнього руху різними групами населення.

4. Порядок введення обмежень у дорожньому русі, відповідність обмежень, інструкцій та інших нормативних актів Правилам дорожнього руху.

5. Служби безпеки дорожнього руху в департаментах (управліннях) освіти і науки, навчальному закладі. Основні завдання, функціональні обов'язки та права.

6. Розмітка дорожня та їх характеристика. Види перехресть, порядок руху.

7. Умови перевезення людей, дітей.

8. Рух у житловій зоні, автомагістралями, на гірських дорогах і крутих спусках.

9. Регулювання дорожнього руху. Рух транспорту і безпека пішоходів, пасажирів.

10. Надання першої домедичної допомоги у разі скоєння дорожньо-транспортної пригоди.

11. Адміністративна, кримінальна відповідальність за порушення правил дорожнього руху.

10. Цивільний захист. Природні загрози та техногенні небезпеки, їх наслідки та профілактика. Ліквідація аварій

1. Поняття, основні принципи та завдання цивільного захисту.

2. Завдання і обов'язки суб'єктів господарювання з цивільного захисту.

3. Способи виявлення потенційно небезпечних зон з ймовірними джерелами надзвичайних ситуацій. Зонування територій за ступенем небезпеки.

4. Розроблення планів організаційних та інженерно-технічних заходів з попередження надзвичайних ситуацій.

5. Запобігання та мінімізація наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру.

6. Забезпечення техногенної безпеки на підприємствах та організаціях як складової частини цивільного захисту.

7. Основні положення Кодексу Цивільного захисту України.

8. Методика ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки.

9. Порядок декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки.

11. Гігієна праці. Медичний огляд

1. Законодавство України в галузі гігієни праці.

2. Гігієнічна класифікація праці.

3. Гігієнічна оцінка умов і характеру праці.

4. Фактори середовища і трудового процесу, їх гігієнічна оцінка.

5. Загальні вимоги до режиму праці та відпочинку.

6. Підвищення опору організму до дії шкідливих виробничих факторів.

7. Гігієна праці жінок і підлітків.

8. Гігієнічне нормування виробничого мікроклімату. Засоби запобігання несприятливому впливу виробничого мікроклімату на організм людини.

9. Заходи щодо боротьби з пилом, профілактика професійних захворювань пилової етіології.

10. Виробничі отрути і професійні інтоксикації.

11. Фізична і гігієнічна характеристика вібрації. Профілактичні заходи.

12. Фізична та гігієнічна характеристика шуму. Захист від шуму на виробництві.

13. Гігієнічні вимоги до організації вентиляції.

14. Гігієнічні вимоги до організації роботи з візуальними дисплейними терміналами.

15. Розслідування та облік професійних захворювань і отруєнь.

16. Медичний огляд працівників певних категорій, порядок їх проведення.

12. Профілактика побутового травматизму

1. Джерела побутового травматизму та їх класифікація за ступенем небезпечності.

2. Класифікація побутових небезпечних і шкідливих факторів та їх вплив на організм.

3. Навчання з питань профілактики побутового травматизму.

4. Надання першої долікарської допомоги у випадку побутового травматизму.

5. Вимоги безпеки в місцях масового перебування людей.

6. Запобігання отруєння грибами, рослинами та їх насінням.

7. Вимоги безпеки на водних об'єктах

8. Порядок проведення розслідування та обліку нещасних випадків не виробничого характеру.

9. Аналіз та профілактика побутового травматизму.

13. Психологія безпеки життєдіяльності

1. Що таке психологія безпеки?
2. З якими галузями психологія безпеки має зв'язок?
3. Що являється об'єктом дослідження психології безпеки життєдіяльності?
4. У чому полягає завдання психології безпеки?
5. Які чинники є предметом дослідження психології безпеки?
6. На чому базується працездатність людини?

14. Охорона навколишнього середовища. Біологічна та екологічна безпеки.

Законодавчі акти з раціонального природокористування

1. Поняття «охорона навколишнього середовища».
2. Основні об'єкти та принципи охорони навколишнього середовища.
3. Організація контролю за станом навколишнього середовища.
4. Яка діяльність відноситься до природоохоронної?
5. Що таке екологічна безпека? Правові заходи забезпечення екологічної безпеки.
6. Відповідальність за правопорушення в галузі екологічної безпеки.
7. Біосфера сьогодні: масштаб антропогенного впливу.
8. Атмосферний пил та забруднення.
9. Екологічне прогнозування.
10. Моніторинг навколишнього середовища.
11. Джерела забруднення і основні види забруднення атмосфери. Охорона атмосферного повітря.
12. Джерела і види забруднення водних ресурсів.
13. Охорона надр і раціональне використання землі.
14. Охорона рослинного та тваринного світу.
15. Що таке біологічна безпека і біологічний захист?
16. Що таке генетично модифіковані продукти, чим вони небезпечні?
17. Маркування продуктів генетично-інженерного походження.

15. Надання першої допомоги потерпілим у разі нещасного випадку

Надання першої допомоги потерпілим у разі:

- ✓ поранення;
- ✓ перелому;
- ✓ ударів;
- ✓ вивихів;
- ✓ розтягнень;
- ✓ опіків;
- ✓ обморожень;
- ✓ ураження електричним струмом;
- ✓ отруєння;
- ✓ теплового удару.